

Bonne Blad

WALDR.

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 33.

16de august 1896.

22de aarg.

LEZANDER

Saa ræd mama blev

Børneblad

ubkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **Kostud**. I pakker til en adresse paa over 5 eksplr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksplr. for 35 cents. Et Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestilling, samt alt, hvad der angaaer expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

All velskommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulffsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsstolen.

Tredje aargang.

32. lese.

Om skriftemalet.

ABG-klassen: 1 Joh. 1, 9: Dersom vi bekjender vores synder, er han trofast og retfærdig, saa han forlader os synderne og renser os fra al uretretfærdighed.

Katolismus-klassen: Samme som ovenfor samt følgende spørgsmaal og svar: Hvad er skriftemalet? Skriftemalet indbefatter sig i to stykker: et, at man bekjender synderne; det andet, at man annamer absolution eller afløsning af skriftefaderen, som af Gud selv, og ikke twibler derpaa, men tror fast, at synderne er der ved forladte for Gud i himmelen.

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor og Tat. 5, 16 (Sp. 539).

Vink.

Skriftemaal og afløsning.

(David, Bbh. 36; Johannes's daab, Bbh. 56; Synderinden, Luk. 7, 36-50; Den verlbrudne, Matt. 9, 1-8).

— Vort private skriftemaal maa ikke forveles med den romersk-katolske stregigt. Enhver katolik maa skrifte alle sine synder for sin prest, forat presten som en dommer kan paalægge ham den tilsvarende fuldestgjørelse; synder, som ikke særligt bekendtes, kan følgelig heller ikke Jones ved den paalagte fuldestgjørelse. Underledes er det vort private skriftemaal. Vistnok handler jo ogsaa her skriftefaderen alene med den skriftemende; men dette sker ikke af twang, men af fri vilje; der kræves ingenlunde en opregning af alle enkelte synder, men alene den holdfærdiges bekjendelse af syndigheden; opregning af enkelte synder er overladt til enhver's frie bestemmelse. Der er hos os heller ikke tale om som dommer at paalægge fuldestgjørende gjerninger og selvpunster, men om at meddelse den naabevrigte absolution.

— I Kostoch var der en fornem mand, som havde været med at faa nogle retskafne prester

landsforviste. Da han nu laa paa sotteseng og merkede, at enden nærmede sig, begyndte han at føle saadan hjertens angst og skræk over denne synb, at han lod en prest hente. Denne viste, hvorledes det var sat med ham, og hvad der tyngede mest paa ham, og opfordrede ham derfor indtrængende til ikke alene i almindelighed at bekjende sig at være en stor synder, men ogsaa til ikke at fortale de særlige synder, som han maatte have paa samtidigheden. Men da han ikke vilde ud med sproget, overrakte han blot presten Davids salmer og bad ham at læse noget for ham af dem. Sædet han nu rakte frem bogen og holder tommelfingeren i den, kommer den til at ligge aaben ved den 32te salme, og fingeren til at pege paa de ord: „Da jeg taug, henteredes mine ben o. s. v.“ Da nu presten heri fandt en Guds styrke og bad ham tanke paa, om ikke Gud netop havde ladt disse ord opslaa, forat han ikke bare skulde høre dem, men ogsaa overvete dem og være betænkt paa, hvad der maatte tjene til hans sjæls fræsle, begyndte taarerne at flyde nedad den syges kinder, og under sul og graad udbrød han: „Aa, jeg føler, at ogsaa mine ben er henterede og min livssæft hensbunden, fordi jeg vilde fortale den missgjerning, som har tynget mest paa mit hjerte. Jeg kan ikke holde det ud, jeg maa bekjende den, derom jeg ikke helt vil fortæres af denne ild i mit indre. Jeg bekjender deraf herved for Gud og for hans engle i himmelen og for Dem, hans tjenere, at jeg grovt har forsyndet mig ved at faa hine prester landsforviste. Jeg vil ogsaa ikke bare tillade, men ved om, at det offentlig fra prædikstolen bliver bekendtgjort for menigheden, hvorledes jeg har bekjendt og angret mine synder.“ Efter saaledes at have aflagt en ret bekjendelse, brød han glad ud i de ord: „Hvor meget bedre jeg føler nu end før! Nu er mit hjerte tilfreds. Gud ske lov, at det er kommet vidt med mig.“ Derpaa modtog han andægtig absolutionen og den hellige nadver, og faa dage efter var han salig hen.

— En præst blev kaldt til en syg, der lod, som han var meget ydmig; i de sterkeste udryk tilbedrede han sig selv om den største synder. „Det er altsaa virkelig sandt, hvad jeg har hørt om Dem?“ sagde sjæleføreren. Ved disse ord brusede den syge op og sagde: „Hvad har De da hørt om mig, hr. pastor? Ingen kan med sandhed fortælle noget ondt om mig;“ og nu brød han ud i lovtaler over sit eget liv og levnet og i forbandelser over de fiender og bagtalere, som havde krænket hans gode navn og rygte. „Ikke af fiender og bagtalere“, svarte præsten, „men af Deres egen mund har jeg hørt, at De er et meget slet menneske; men nu synner jeg, at De selv ikke tror det.“

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

32. Lesson.

OF CONFESSION.

ABC Class: 1 John 1, 9: If we confess our sins, he is faithful and just to forgive us our sins, and to cleanse us from all unrighteousness.

Catechism Class: Same as above, and the following question and answer: What is Confession? Confession embraces two parts: one, that we confess our sins; the other, that we receive absolution or forgiveness from God himself and in no wise doubt, but firmly believe that through it our sins are forgiven before God in heaven.

Explanation Class: Same as above, Jas. 5, 16 (Qu. 539).

SUGGESTIONS.

Confession and Absolution.

(David, B. H. 36; Baptism of John, B. H. 56; The sinful woman, Luke 7, 36-50; The paralytic Matt. 9, 1-8)

— A learned man has said that the hardest words to pronounce in the English language are, "I made a mistake." But when Frederick the Great wrote to the Senate, "I have just lost a battle, and it's my own fault," Goldsmith says, "His confession shows more greatness than his victories."

Heaven's gates are not so highly arched
As princes palaces; they that enter there
Must go upon their knees.

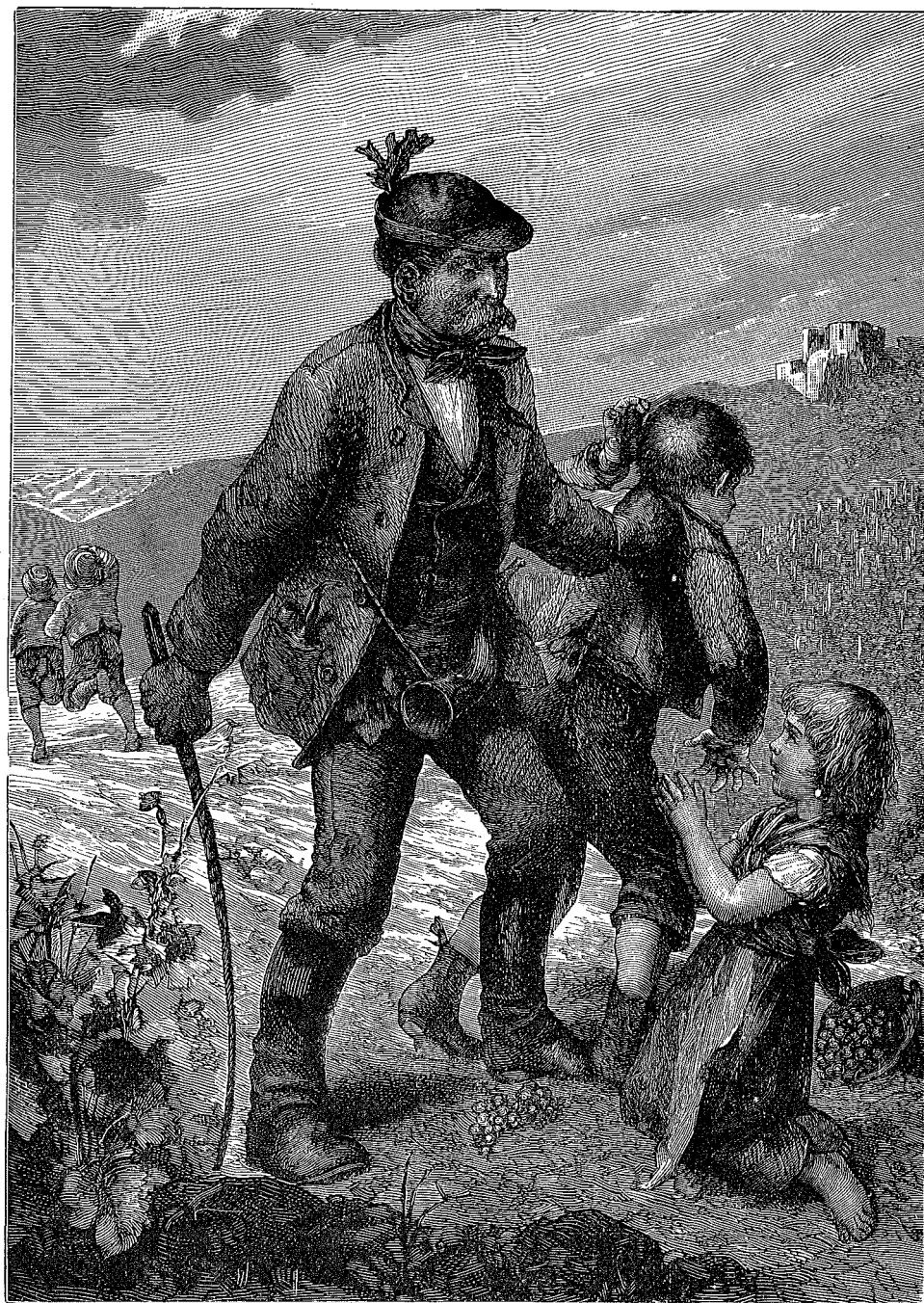
— One evening Elector George of Saxony in a violent fit of anger ordered one of his servants away to a night's confinement in prison. When his confessor, Hieronimus Weller, heard this, he early in the morning requested admission to the presence of the prince. This being granted, and all the servants having left the room, Weller took him to task for the unseemly display of passion he had made the night before. The Elector was silent a few moments and then said, "I hear that you in virtue of your office admonish me to repent of yesterday's sinful anger. Now, I had some reason for it; but I wish I had not been guilty of it; and God knows that I have been greatly distressed because of it throughout the night." As Weller thereupon addressed him the words of Nathan, "The Lord has also put away thy sin," the Elector received them with joy and dismissed him in the most kindly manner; and the poor servant, who was the victim of his anger, was ever after well treated by him.

— A prince once paid a visit to the galleys to investigate the condition of the convicts who, because of their crimes, had been condemned to slave upon them in chains. Their miserable state awakened his pity, and he determined to grant at least one of them his freedom. But before doing so he wanted to find out who among them was most worthy of such kindness. Therefore he inquired of one after another why they had been condemned to such horrible slavery. Thus commenced a general complaining and wailing on the part of all. Each one declared himself to be the most honest and innocent person in the world; but wicked people had lied about him and that alone was the cause of his being there. Each one asked the prince to have compassion on him and give him his freedom. At last the prince came to a convict who was yet quite young, and asked him: "What have you done, that has brought you to this place?" "My Lord," was the reply, "I have been a wicked fellow; I have not honored father and mother, but ran away from home and led an evil life; I have stolen and committed fraud; it would take me a couple of hours to relate all the crimes I have committed." At last justice has been meted out to me, and I am willing to take my punishment; for I know that I have deserved it a thousand times." Now the prince was well aware that all had deserved their punishment, severe as it was; so he smilingly said, "How does such a scoundrel get in so respectable company? Take the chains off him right away and chase out from the galley that he may not seduce these honest people to do wrong." And he was immediately released.

— The famous statesman, Hugo Grotius, on his journey from Stockholm to Paris, where he was to represent his government, suffered shipwreck on the German coast. Reaching shore in a helpless condition he was taken to the city of Rostock, and medical aid sought in his behalf. But all the efforts of the physicians were of no avail in his case. Perceiving that his end was fast approaching he asked that the Lutheran professor, John Quistorp, be called to his deathbed as his confessor. Quistorp has given the following account of their interview: "I expressed to him my regret at finding him so ill, and told him how happy I would have been could I have met him in the enjoyment of good health. Grotius replied, 'It has pleased God to arrange matters in this way.' I expressed the wish that God would listen to his penitent prayers and be gracious to him. He reviled, 'I am the poor publican.' I reminded him that there is no salvation but in Christ, and he answered, 'I found all my hope only upon Christ.' Then I repeated to him the German hymn, 'Lord Jesus Christ, true man and God,' and with hands folded and low voice he spoke it after me. At last I asked him whether he had understood me, and he answered, 'Yes'."

Et tabt lam.

Aa, lad ham slippe.

Den gamle raringen.

(Fortsættelse.)

Stakkars gamle Karlet! De taarer, som han dengang grød for min skyld, vil jeg aldrig komme til at glemme. Og aldrig mere skal han nogengang komme til atter at udgyde taarer for min skyld, det har jeg lovet mig selv. Blot ved at øfre mit hele liv for ham kan jeg betale ham igjen, hvad jeg skylder ham. Jeg vil aldrig gifte mig."

"Al, Ella tro ikke, at jeg vil give flip paa Dem, efterat De har sagt mig alt dette først nu. har jeg tilfulde lært at kende Deres ædle hjerte, og ved at se denne Deres taknemmelighed og selvopofrelse maa jeg else Dem dobbelt. — Men de har misforstaet mine ord; far Karlét skulde jo ogsaa være min far, han vil i mig finde en trofast son. Spørg min mor, om jeg forstaar en sons pligter; hun har vist ikke haft grund til at klage over mig. Og De känner jo ogsaa nu min mor saa godt og behøver vist ikke ot nære nogen engstelse for, at hun og Karlét ikke skal forliges sammen. Ogsaa hun er glad i Deres far og vil hjælpe os i at slappe han en hyggelig og lykkelig alderdom."

Ella ryggede sørmodig paa hovedet.

"Gjør det ikke endnu tungere for mig, hr. Leboa; min beslutning er nu engang fattet. Hvis far ikke havde været blind og saa medtaget af alderdommens tryk, vilde jeg gjerne have stjæret Dem min haand; thi ved Deres side vilde jeg sikkert kunne haabe paa en lykkelig fremtid. Men han kan jo ikke længere se; jeg maa hele dagen være optaget med ham, han kan aldrig være uden hjælp; jeg maa sørge for ham som et lidet barn, og jeg tør derfor ikke paataage mig nye pligter, og det vilde jeg selvfølgelig, hvis jeg blev Deres hustru. Far Karlét er vant til, at jeg altid skal være færdig til at gaa ud med ham og herhjemme reskke ham alt, hvad han behøver; skulde jeg gifte mig, vilde dette umulig kunne gaa an. Vistnok vilde han ikke knurre derover, det ved jeg nok; han vilde sige til sig selv: Ella har saa meget andet at gjøre, hun kan derfor ikke være saa meget optaget med mig; ja han vilde kanske endog finde det ganske naturlig. Men alligevel vilde han komme til at lide derunder,

og han, som altid har vist saadan opofrende kærighed til mig, skal ikke føle noget savn i saa henseende, saavidt det staar i min magt. Da vil jeg heller selv lide."

Mens den unge pige sagde dette; var der nogen, som gif udensfor i gangen; men Ella og Johan var saa fordybet i sin sam tale, at de ikke lagde merke dertil. Efter en kort taushed fortsatte Ella:

"Tal endelig ikke til far Karlét om dette, hr. Leboa! Jeg maa paa det indstændigste bede Dem derom. Af sig selv falder han vist ikke paa den tanke, at jeg kunde have lyst til at gifte mig. Jeg er for ham endnu altid den lille Ella, og saa vil det ogsaa i fremtiden blive, hvis ikke nogen figer ham, at jeg vilde kunne være mere lykkelig ved en andens side end ved hans. Han vil neppe kunne forstaa, hvorledes det er muligt, og det vilde fylde ham med den største forbause; men alligevel vilde han komme til at gaa og gruble derover og kanske til sidst komme til at indbilde sig, at jeg i stilhed gif og var paa en hjertesorg for hans skyld. For saadanne tanker maa vi spare ham....

"Al, min kære ven, De maa endelig love mig aldrig at nævne et ord for ham om denne samtale. Det vilde smerte mig saa dybt at se hans sorg."

Taarer kvalte den unge piges stemme, og hun blev siddende og græde sagte med hænderne foldede paa sit fang. Johan saa bedrøvet hen paa hende; ogsaa hans sine var blevne fugtige.

"Deres ord smirter mig dybt", sagde han til sidst, "ingen kan else Dem inderligere end mig. Hvis jeg maatte tenke, at en anden — — —"

"En anden! Nei det kan De være tryg for! Hvis jeg var fri, hvis jeg kunde gjøre, som jeg vilde, — hvor lykkelig vilde ikke da Deres ord gjøre mig. De kan tro mig, at jeg aldrig kunne gifte mig med nogen anden end Dem. Farvel nu; jeg maa synne mig ud og hente den gamle; jeg skjønner ikke, at han endnu ikke er kommet."

Med disse ord reiste den unge pige sig og aabnede døren, men kom i det samme med et forskrækket udbrud:

"Men hvad er dette for noget? Her ligger jo en af de smaa papirmøller. Al, vor saa snild og se efter, om den gamle skulde være gaaet ind til Deres mor!"

Johan sprang hurtig ned at trappen, men vendte straks efter tilbage bleg og forskrækket.

"Er der høndt nogen ulykke?" udbrød Ella forførerd med fløjlvende stemme.

"Jeg haaber det ikke er saa. Man fortæller, at han er gaaet hjem, men straks efter alene og hurtig har ilet nedigjennem gaden; han havde synet sig saa afted, at det syntes ubegriveligt, at han ikke kunde se. Man havde raabt til ham fra butiken; men han havde ikke svaret, ja ikke engang drejet paa hovedet."

"Han har været her — udenfor døren", sagde Ella, og slog fortvilet hænderne for ansigtet, "at, nu forstaar jeg alt. Han har hørt vor samtale! Vor ikke ogsaa De, at det er saa? Jeg kan læse paa Deres ansigt, at heller ikke De er i twil derom. Altså, hvad skal jeg nu gjøre?"

Ella aabnede vinduet og saa nedigjennem gaden; men det var ikke langt man kunde se, da tættaage havde lagt sig over huse og tage.

"Jeg vil gaa til en kant, og De til en anden og lede efter ham", sagde pige.

"Bare vi snart kan finde ham!"

"Nei, De maa blive hjemme", sagde Johansen. "Hvad vilde den gamle sige ved at komme hjem og ikke finde Dem. Kanske vi ogsaa vægter os uden grund, og at han snart af sig selv kommer tilbage. Talskald skal jeg synke mig affsted og faa sat i ham. Jeg lover, at jeg ikke skal vende hjem, før jeg har fundet ham."

26. kapitel.

I taagen.

Far Karlét havde ikke været længe inde i butiken. Da Ella havde forladt ham, havde han sat sig ned og først solgt nogle papirmøller til et par børn, som stod derinde; derpaa havde han saaet sig en passiar med den gamle nabokone om veiret, som idag havde været saa deiligt og varmt — om taagen, som mere og mere lagde sig over gaden, — om sin brave datter og om den unge Leboa, som konen havde hørt skulde overtage sin mesters forretning snart, men saa kom der saa mange ind for at handle, at der ikke blev tid til at prate mere, hvorför Karlét sagde farvel. Han naaede lykkelig og vel hjem, og blev udmattet staende udenfor døren for at trække pusken, før han gik ind. Til sin forundring hørte han nogen tale

sammen derinde, og hvad han hørte, naglede ham fast til det sted, hvor han stod. Nogle minuter senere synede han atter ud. Han hørte ikke engang, at den gamle nabokone raahte efter ham fra butiken, men synede affled nedigjennem gaderne uden at vide hvorhen. Hurtig ilede han affled gjenem den tætte taage, som mere og mere med sin raa fugtige fulde trængte sig igjennem hans klæder. En svag frysen gik over hans legeme, men han brød sig ikke derom, men ilede videre og videre. Forbauset saa de faa folk, som var i gaderne, efter ham, og kunde ikke forstaa hvor den gamle mand vilde hen i denne taage og saa sent. Han kunde dog ikke nu tenke paa at saa solgt nogen papirmøller nogensteds. Der var jo ikke længere et barn at se paa gaden.

Men alle synede sig hjemover i dette kolde sure veir, og ingen ofrede mange tanker paa den stakkars olding, som uhindret synede affled videre og videre uden selv at vide hvorhen.

En dyb smerte brændte som ild i hans hoved og hjerte, og han var ikke ifstand til rigtig at samle sine tanker. Først lidt efter lidt kom han til besindelse igjen; han erindrede, hvad der var høndt, og kaldte atter tilbage i sin erindring de ord, han havde hørt. Men hans sorg og smerte blev derved blot endnu større. Det var med engang blevet klart for ham, at Ella ikke længere var noget barn, men en voksen pige, og at hun som andre voksne piger kunde ønske at gifte sig. Og nu havde han jo selv hørt, hvoreledes hun med glæde vilde have skænket den unge snedfer sin haand "hvis — ja hvis gamle Karlét ikke stod i veien!" mumlede han med et dybt sul for sig selv.

Hvor dybt bedrøvet var ikke den stakkars olding over, at han stod i veien for sit barns lykke. Han havde hørt, at hun aldrig vilde gifte sig, men altid blive hos sin gamle far; men lykkelig vilde hun paa denne maade aldrig blive, selv om det lykkes hende at skjule den sorg, som nagede hendes hjerte. Han havde kastet et blik ind i hendes hemmelige ønsker og tanker, og derfor vilde ikke mere hendes tilsyneladende munterhed, hendes latter og sang kunne narre ham — sagde han til sig selv. Hendes offer vilde for alle tider gjøre ham ulykkelig, og taus maatte han bære paa denne sorg resten af sine dage.

(Fortsættet.)

Saa rød som mama blev!

Af onkel Rast.
(Med billede.)

Get var en dag i juli maaned. Lille Leiv hadde sovet saa godt, saa godt og laa og gned sinene sine i sin gode seng. Han var ikke rigtig vaa-gen endnu. Tilsidst syntes han endelig at have faaet sovnen af sinene og rejste sig op i sengen. Det var noget, han ledte efter, men som han ikke kunde finde. Hvor kunde han have gjort af den pene lille dukkemanden, som han fil paa sin fødselsdag i forrige uge, og som siden havde ligget i hans seng hver eneste nat? Bludselig kom han til at huske paa, at han den foregaaende aften havde glemt den nede paa bryggen. Tænk om nogen havde taget den, eller om "Nap" havde fundet den og bidt den istykker!

Lille Leiv betenkede sig ikke længe. Der var ingen i værelset; han hoppede ud af sengen, aabnede sagte døren og sprang ud gjennem haven og bortover mod bryggen uden andre klæder paa, end han havde haft, da han laa i sin varme seng. Det var forresten ikke koldt, saa han fros ikke — især da han trappede saa hurtig aafsted, som hans smaa ben kunde bære ham.

Snart var han hemme ved bryggen, og der laa ganske rigtig dukkemanden helt og uskadt; hverken Nap eller nogen anden havde altsaa voeret der og rørt den.

Nu skulde han aften vendte tilbage. Men saa fil han se cenderne med sine smaa-unger ligge og svømme lige ved bryggen. Han maatte først se paa dem en stund, for han sprang ind. Og saa krobb han forsigtig saa langt ud paa bryggen, som han kunde, for at kunne se alle de smaa andungerne rigtig godt.

Tmidertid var moderen kommet ind i soveværelset og havde fundet Leivs seng tom. Hun kunde ikke begribe, hvad der var blevet af ham. Kanske han havde gjemt sig for hende for at saa lidt moro! Og hun ledte i alle froger, bag sjermibrettet og under sengene, men ingen Leiv var at finde. Hun raabte, men fil intet svar. Saa kunde hun sig ud og raabte „Leiv! Leiv!“ Men Leiv var hverken at se eller høre paa nogen kant.

Forsælket stod hun ude paa trappen og saa sig om til alle kanter. Da fil hun horte paa bryggen sie paa noget hvridt. Det skulde vel ikke være Leiv vel? „Nei, det syntes hende umuligt. Hvorledes kunde han finde paa at gaa derbort, for han havde faaet klæder paa? Hun kunde sig bort-over for at se, om det alligevel skulde være ham. Jo, tænk det var hendes lille gut. Hun hjendte snart det lille lokkehoved.

Leiv laa aller ysterst paa bryggekanten, da moderen kom løbende. Bludselig hørte han hende i en halvt vr. d og halvt forsælket tone raabe: „Men Leiv da!“ Og lyden af hendes stemme gjorde den lille gut saa forsælket, at han flyttede paa hovedet ud over bryggekanten og ned i vandet, saa and-ungerne flygtede til alle kanter.

Nu var det godt, at moderen var i nærbeden og kunde hale ham op med engang. Heldigvis var det ikke dybt udenfor bryggen; det var ingen dampslibs brygge, men bare en baadbrygge, og hun fil straks tag i ham og bar ham hjem, vaad og strigende. Og det var ikke frit for, at hun ogsaa gav ham nogle klæst for at lære ham af med saadanne galslaber for fremtiden.

Aa, lad ham slippe.

[Se billedet.]

Ge har stjalet kirsebær. De andre gut-ter rommer alt, hvad de kan; men Nils er blevet fakket, og nu faar han bank. Hans søster beder for ham, at han maa slippe; men det hjælper vist ikke stort, han faar smage kjeppen rigtig or-dentlig denne gang.

Oplosning paa billedgaade i nr. 31.

Dyr husster underliden overmaade godt.